

ТОП 25 НА БИЗНЕС ДЕСТИНАЦИИТЕ В САЩ

БРОЙ 5 • АВГУСТ 2011 • ЦЕНА 7 ЛВ.

БЪЛГАРСКО ИЗДАНИЕ

Forbes

НАЙ-ТРУДНИЯТ
НОМЕР НА
ЦИРК БАЛКАНСКИ

МИРОСЛАВ НАЙДЕНОВ
СРЕЩУ ЗЕМЕДЕЛИЕТО

СТИЙВ
ФОРБС
ЗА МВФ
И ГЪРЦИЯ

10

НАЧИНА

ДА НАПРАВИТЕ
ДЕТЕТО СИ
МИЛИОНЕР

КАУЗИТЕ НА ЕДИН ЛИДЕР

САША БЕЗУХАНОВА НЕ ПРИЕМА СТАТУКВОТО И
ЛАНСИРА ИДЕИ, В КОИТО ВЯРВА. ЗАТОВА И УСПЯВА

9 771314 235006

ШОУБИЗНЕС

МУЗЕИ И ГАЛЕРИИ

Успоредната култура на Пловдив

Веселина Сариева е галерист, културен активист и организатор на свърхуспешната Нощ на музеите и галериите в Пловдив. Но съзнанието за модерно изкуство в България все още е твърде ниско

ОТ ВЕСЕЛИН ДИМИТОВ

Ако пуснем някой непредубеген космополит в южния край на улица „Отец Паусий“ в Пловдив, той спокойно може да предположи, че се намира в някой от алтернативните квартали на Берлин. Тук, в центъра на Пловдив, е хабитатът на Веселина Сариева – едно го друго са арт галерията ѝ „Сариев“, нейното artnewscafe (и в двете съдружник е и майка ѝ Катрин) и кокетният офис на фондация „Отворени изкуства“. До едно местата изглеждат непринудено градски и модерни и човек може лесно да забрави, че буквално зад ъгъла ще види хотела-мастодонт и гордост на социархитектурата „Тримонциум“.

Сариева (32) – ярко червило, лятна рокля, кецове и – о, да – силен пловдивски акцент, посреща екипа на Forbes на една от преките на „Отец Паусий“. Тя е една от тези странни, амбицирани и донякъде идеалистични птици, които опитват да променят културния живот

на България. Или по-скоро да създадат културен живот, успореден на мейнстрийма. Живот по-различен от лятното турне на „Пайнер“, Веско Маринов, Мишел Бонав или всички онези неща, които министърът на културата Вежди Рашидов намира за готини.

Може би именно заради средата, в която вирее, Сариева се самоопределя като „културен активист“. Когато Forbes повдига леко вежди и пита „културен каквоооо?“, тя обяснява, че иска да вдигне съзнанието за модерно изкуство в България. Или както ще ви каже тя с леко изтънчения си изказ – „искам да създам контекст, за да направя някой ден текст“.

Създаването на контекст започва през 2004 г. със създаването на „Сариев“ – галерията за съвременно изкуство, продължава с организирането на Нощта на музеите и галериите в Пловдив от 2006 г. насам и основаването на artnewscafe – „малко градско място с напитки, арт информация и живи случки“, както пише

Накратко: Стъпките на Сариева

Началото

След като през 2004 г. открива галерията си в центъра на Пловдив, Сариева осъзнава, че търсенето и съзнанието за съвременно изкуство в България е много ниско.

Нощта

Затова от 2006 г. тя стартира комерсиалната Нощ на музеите и галериите в Пловдив с цел да прокара и работите на млади модерни български артисти по време на събитието.

Резултатът

40 000 души посетиха Нощта през 2010 г. Въпреки това Галерия „Сариев“ продължава да продава експонатите си само на един български колекционер на модерно изкуство.

„Искам да създам
контекст, за да
направя някой
ген текст.“

„Нощта на музеите и галериите е комерсиално събитие, но така прокарвам знание.“

на сайта на кафето. Заедно с тези активности Сариева прави още куп неща – тази година затвори улица „Отец Паисий“ за уикенд фестивал с различни минисъбития и започна арт проект в занаятчийския квартал „Капана“. В началото на 2011 г. тя беше един от двигателите на гражданското недоволство, което в крайна сметка спаси култовото пловдивско кино „Космос“ от превръщането му в паркинг.

Сариева е издънка на знатен пловдивски род. Изкуството е страст на предците ѝ и по двете семейни линии и тя наследява големи арт колекции – картини, скулптури, антики и художествени обекти. Баща ѝ е поетът Веселин Сариев. Веднага след промените той започва да издава бутиковото списание за визуална и експериментална поезия СВЕП (1990). В него Сариев кани за участие автори от Европа, Япония, САЩ, Южна Америка. От СВЕП излизат четири броя, списанието се разпространява по пощата, което е и една от концепциите на това „пътуващо изкуство“ наричано още mail art.

Въобще Веселин Сариева израства в артистична среда – „Денонощни партита вкъщи, артисти навсякъде, каси бира из апартамента...“. Тя учи славянска филология в Пловдивския университет, след това за кратко преподава сръбска и хърватска литература там, като през цялото това време също пише поезия и проза.

След смъртта на баща ѝ през 2003 г. Сариева и майка ѝ решават „да направят нещо“. Двете инвестират в едно малко пространство в реституираната стара фамилна къща на Катрин Сариева. Там се ражда Галерия „Сариев“. До днес в нея са направени близо 60

изложби – основно на млади български модерни артисти. Те са представяли фотографии, инсталации, скулптури, рисунки и всякакви други образци на съвременното изкуство. „Икономически не сме супер шест, но смисълът на една галерия за съвременно изкуство е да бъде комуникирана навън“, казва Веселин Сариев. Всъщност нормално, защото се оказва, че Галерия „Сариев“ продава изкуство само на един сериозен български колекционер. Всички останали сделки стават в чужбина.

Това е проблем за Сариева още от самото начало – „бяхме наивни в опитите си да утвърдим това място“, казва тя. Дори и до днес галерията се възприемала трудно. Концепцията за съвременен арт в България така или иначе. Затова младата галеристка поема обикновен път, за да наложи съвременното изкуство. „Създадох свой инструмент – Нощта на галериите и музеите – казва тя. – Това е комерсиално събитие, но така аз прокарвам модерното изкуство, прокарвам знание.“

Успехът на Нощта на галериите и музеите от 2005 г. насам е грандиозен. В последното си издание събитието включваше изложби, концерти, прожекции и други събития. Те бяха обединени в 3 основни програми на 61 различни локации в две вечери. 40 хил. души посетиха събитието. За сравнение, според данните на НСИ за цялата 2010 г. всички 10 музея в Бургаска област са били посетени от 172 хил. посетители. Нощта на галериите и музеите в Пловдив или Sofia Design Week са парадните примери, че ако едно културно събитие е организирано и маркирано добре, може да събере публика и медиен интерес, дори и да е извън мейнстрийма.

С успеха идва и признанието. Преди две години фон-

гация „Америка за България“ се свързва със Сариева и оттогава е основният донор на събитието. „Така знам, че мога да съставя екип, да разпределя бюджета, това е доверие, спокойствие и сигурност“, казва Сариева. Самият бюджет дори не е огромен - „Америка за България“ обявява на уебстраницата си, че грантът за фондацията на Сариева - „Отворени изкуства“, за 2011 г. е 62 хил. лв. Грантът финансира Нощта на галериите и музеите, фестивала на улица „Отец Паусий“ и два други по-малки проекта.

„Правя всичко това в името на съвременното изкуство“, казва Сариева. Последната крачка по пътя на „културния активист“ е откриването на artnewscafe. Кафето е много повече от едно много западно изглеждащо заведение. От есента на 2008 г. насам там се обменят идеи, срещат се хората от „успорежданата градска култура“ на Пловдив, за която говори Сариева. Кафето ѝ носи и доходи, въпреки че в тон с хаотичната ѝ арт персона и джобните идват „някой път от кафето, някой път от галерията или от реституция“.

„Ние сме идеи, порив, желание и тоталната лудост“, казва тя за мотивацията си да прави толкова много за алтернативната култура на Пловдив. Сариева вярва и в пловдивския дух: „Тоя парадокс с Античния театър, Римския стадион, липсата на финансова стабилност на никой, но всички си пият кафето и си правят айляка, цялото това нещо – остатъци от социализма, целият този микс...“.

Но в културния активизъм на Сариева има и много икономика. На първо място с Нощта на галериите и музеите тя иска да покаже, че „Пловдив има икономически потенциал, който да капитализира културата“. Иначе казано, галериите и музеите в града трябва да започнат поне да опитват да продават културния продукт. „В това има бизнес - казва Сариева, - колекционирането може да стане сериозен фактор. Ако хората в България разберат това, би било много интересно“.

Може би именно това ще е най-големият принос от активизма на младата галеристка. „Нещата се променят, но бавно“, казва тя. Факт е, че тя за момента има един-единствен колекционер, респективно клиент, в България. А броят на колекционерите на съвременно изкуство може да е индикатор за това колко светнати, любопитни и, да, финансово успешни, млади хора има в България.

Веселина Сариева казва: „Моят съвет към младите хора, които искат да събират изкуство, е да купуват работи на своите връстници, неща, които се правят тук и сега. Ако някой днес инвестира в изкуство, няма да сбърка“. Цената на едно произведение в галерия „Сариев“ може да започне и от 200 евро (например за принт на фотография на млад артист) и да стигне до 1000-1500 евро за картина.

Това, че съзнанието за съвременно изкуство още не е достигнало до масите в България, е само едната част от проблема, с който Сариева се сблъсква. Другата тя нарича „липса на политици“, при това не само такива от Община Пловдив например. Според галеристката в България имало много местни бюра на международни корпорации, които не зачитали модерното изкуство. „Говоря

за фирми, които имат световни политики да колекционират - казва Сариева. - Когато се свържа с българските им офиси, най-честият отговор, който чувам, е: „Не, няма такова нещо“.

Към този факт и към липсата на български колекционери на съвременно изкуство добавяме и още нещо:

„В КОЛЕКЦИОНИРАНЕТО ИМА БИЗНЕС. АКО ХОРАТА В БЪЛГАРИЯ РАЗБЕРАТ ТОВА, БИ БИЛО МНОГО ИНТЕРЕСНО“

ако случайно не регистрирахте по-горе, финансирането на голяма част от активностите на Сариева в Пловдив идва от фондация „Америка за България“. Не че през годините не е имало други начини на финансиране. Сариева казва, че е имало хора, които са се опитвали да „купят“ Нощта на галериите и музеите. „Ние нямаме откриване, където някой политик или богат човек да говори. Но аз не искам Нощта да бъде инструмент за някого“, казва тя.

Сариева нарича всичко това „некултурна система на подкрепа“. И добавя: „Държавата не може да разбере, че културата е начин на управление – независимо дали по отношение на архитектурата или изкуството“.

Magazine Franchise

НАЙ-УСПЕШНИЯТ ФРАНЧАЙЗЕР

НА **SUBWAY**

35 000 +
РЕСТОРАНТА
В ЦЯЛ СВЯТ

НАЙ-ГОЛЯМАТА
ФРАНЧАЙЗ ВЕРИГА
В СВЕТОВЕН ПЛАН

ЗДРАВΟΣЛОВНА
АЛТЕРНАТИВА НА
БЪРЗОТО ХРАНЕНЕ

НИСКА
ПЪРВОНАЧАЛНА
ИНВЕСТИЦИЯ

СТАНЕТЕ НАШ
ПАРТНЬОР

За контакти: Румен Радев
Менеджър Франчайз Продажи
088 77 57 800
radev_r@subway.bg
www.subway.bg

SUBWAY® франчайз е избран в класацията Франчайз 500® на списание Entrepreneur® за глобален Франчайз № 1 за 2010 г.
SUBWAY® is a registered trademark of Doctor's Associates Inc.
© 2011 Doctor's Associates Inc.